

Client-side evaluatie van GeoSPARQL opvragingen over heterogene gegevensbronnen

Andreas De Witte

Supervisor(s): dr. ing. Pieter Colpaert, dr. ir. Ruben Taelman, Brecht Van de Vyvere, Julian Andres Rojas Melendez

Abstract—Op het Web, zoals het nu gekend is, kunnen gebruikers gemakkelijk pagina's van websites begrijpen. Voor computers is dit echter niet het geval, hier moet enorm veel moeite gedaan worden om betekenis en context uit de zinnen te ontleiden. Het Web zoals het nu is, is niet gebouwd om begrepen te worden door machines. Dankzij het Semantische Web, wat een uitbreiding op het huidige Web is, is het wel mogelijk voor machines om de pagina's van websites te begrijpen.

Momenteel is het al mogelijk om opzoeken naar gelinkte data te doen over een beperkt aantal gegevensbronnen, omdat weinig gegevensbronnen gelinkte data ondersteunen. Deze gegevensbronnen kunnen ook heterogeen zijn, wat betekent dat het andere types van bronnen kunnen zijn. Deze opzoeken gebeuren aan de hand van SPARQL, waarvan verschillende werkende implementaties bestaan. Om geografische opvragingen te doen wordt GeoSPARQL gebruikt. Hiervan zijn echter weinig implementaties gemaakt en deze implementaties hebben in vele gevallen incorrecte gedragingen.

In dit werk is een beperkte implementatie van GeoSPARQL gemaakt om zo de informatie in RDF-formaat op te halen en topologische relaties uit te rekenen. Hierbij is getest bij welk soorten interfaces deze topologische relaties op de client kunnen worden berekend. Dit berekenen op de client is belangrijk voor vele redenen. Eén van de belangrijkste redenen is dat deze berekeningen een server zouden kunnen verlammen, terwijl deze berekeningen voor slechts één gebruiker op de client zeer goed mogelijk zijn. In andere woorden, dit op de client doen is een effectieve manier om de belasting te verspreiden. Deze paper geeft nieuwe inzichten over het afhandelen van deze geografische opvragingen op de client.

Zo blijkt dat het zeer eenvoudig is om topologische relaties te berekenen op de client wanneer de bron een “data dump” is. Hierbij zal de client de volledige dataset moeten downloaden. Daarnaast is het mogelijk om de topologische relaties te berekenen wanneer de bron een “TPF interface” is. Deze zal zelf al optimalisaties voorzien door enkel de benodigde gegevens terug te geven. Wanneer de bron echter een SPARQL-endpoint is, is dit moeilijker. Dit wordt mogelijk gemaakt door de verschillende RDF-triples te overlopen en te tellen hoeveel resultaten overeenkomen. Hierbij kan zo het kleinste patroon gevormd worden om te voorkomen dat meer data opgehaald wordt dan noodzakelijk is.

Zo kan geconcludeerd worden dat het afhandelen van deze opvragingen veel beter op de client gedaan kan worden. Zo kan het geheel van de opvraging weergegeven worden, zelfs wanneer de bron dit zelf niet ondersteunt. Deze masterproef is vooral nuttig voor computerwetenschappers die echte experts zijn van het Semantische Web, maar kan ook gebruikt worden door geïnteresseerden voor het verkrijgen van een betere kennis van het Semantische Web en zijn mogelijkheden.

Keywords— Semantisch Web, gelinkte data, OGC, GeoSPARQL, client-side, topologische relatie

I. INLEIDING

Het Web is gemaakt om begrepen te worden door mensen. Dit zorgt ervoor dat het voor machines veel moeilijker is om het Web te interpreteren. Zo zijn simpele taken zeer moeilijk te automatiseren. Een voorbeeld hiervan is de planning van een daguitstap. Hierbij zou het de bedoeling zijn dat een *intelligent agent* volledig autonoom zou kunnen inplannen welke uitstap gemaakt wordt, rekening houdend met de deelnemers, het weer, interesses,...

Het Web heeft ook nog andere problemen. Zo worden zeer veel gegevens over personen bijgehouden door grote bedrijven (zoals Google, Facebook,...), terwijl dit eigenlijk beter beheerd kan worden door de persoon zelf. Zo kan de persoon zelf beslissen wat hij vrij wil geven en wat niet. Dit zou gebeuren aan de hand van gelinkte data, wat verder besproken wordt.

Deze uitbreiding op het Web heet het Semantische Web. Dit Web maakt gebruik van gelinkte data, wat dan weer opgehaald kan worden met behulp van SPARQL (een zoektaal). Een uitbreiding bovenop SPARQL is GeoSPARQL. Dit alles wordt verderop uitgebreider besproken.

Dit artikel legt de focus op de uitbreiding van verschillende “Linked Data publicatie”-interfaces. Hierbij is het de bedoeling om deze interfaces uit te breiden met GeoSPARQL-functionaliteiten door de filtering op de client uit te voeren.

II. LITERATUURSTUDIE

Het Semantische Web is een Web dat geïnterpreteerd kan worden door zowel mensen als machines. Om het Semantische Web te creëren zijn verschillende stappen nodig. Hierbij is betekenis belangrijk voor computers. Daarnaast moet dit gerepresenteerd kunnen worden voor machines, wat gebeurt aan de hand van RDF (= *Resource Description Framework*). Dit wordt beide aangepakt met behulp van *Linked Data*. Ook is decentralisatie een belangrijk aspect van het Semantische Web. Dit betekent dat er geen centrale eenheid mag zijn die alle informatie bijhoudt, maar dat er meerdere kleine entiteiten zijn die elk een deel bijhouden [1].

Naast het plaatsen van data op het Web heeft het Semantische Web nog een ander (en belangrijker) doel, namelijk het maken van links. Wanneer er data verkregen zijn, bevatten deze links naar waar gerelateerde data te vinden zijn. Op deze manier krijgen de data meer context. Bij deze data is het belangrijk dat ze open en toegankelijk zijn

om herbruikt te worden [2].

Het RDF voorziet een algemene methode om relaties tussen data objecten te beschrijven. Zo is RDF vooral efficiënt om informatie van verschillende bronnen te integreren door de informatie los te koppelen van zijn schema. Bij RDF wordt gebruik gemaakt van triples van de vorm *subject - predicate - object* [3]. Het is wel belangrijk te weten dat RDF geen dataformaat is, maar een datamodel. Dit betekent dat de data eerst geserialiseerd moeten worden voordat deze gepubliceerd kunnen worden. De meest gebruikte RDF-syntaxen zijn: “RDF/XML”, “RDFa”, “Turtle”, “N-Triples” en “JSON-LD”. Hierbij is “Turtle” de meest compacte en is “JSON-LD” de meest voorkomende (vanwege de overeenkomsten met het bekende JSON formaat) [4].

SPARQL is een zoektaal voor de opzoeking van RDF gebaseerde gegevens. Deze taal heeft meerdere gelijkenissen met SQL. SPARQL is dus eigenlijk een query-taal die gebruikt wordt om gegevens op te halen van het Web. Het belang van SPARQL voor deze masterproef is dat er een werkende implementatie van SPARQL vereist is om een implementatie van GeoSPARQL te maken, aangezien GeoSPARQL een uitbreiding is van SPARQL [5].

Comunica is een modulaire SPARQL *query engine* voor het Web, gemaakt door het IDLAB van de universiteit Gent. Comunica is de werkende implementatie van SPARQL waarvan vertrokken wordt. Hierbij is gekozen voor Comunica omdat deze ontwikkeld is met vijf zeer specifieke doelen [6]:

1. Het moet SPARQL queries kunnen evalueren;
2. Het moet modulaair zijn;
3. Het moet over heterogene interfaces kunnen queryen;
4. Het moet gefedereerd (= naar meerdere bronnen tegelijkertijd) kunnen queryen;
5. Het moet gemaakt zijn met webtechnologieën.

Het OGC (= Open Geospatial Consortium) is een wereldwijde *community* die poogt om de manier waarop omgegaan wordt met geospatiale locatie informatie te verbeteren. Om dit doel te bereiken, voorziet het OGC standaarden zoals “GML” en “WKT” voor de beschrijving van geografische objecten. Ook GeoSPARQL is een OGC standaard [7].

GeoSPARQL is één van de vele OGC standaarden en is uitermate geschikt voor het uitvoeren van GIS (= Geografische Informatie Systemen) queries. Maar dit is niet de enige mogelijkheid. GeoSPARQL gebruikt RDF en is een uitbreiding bovenop SPARQL. Het brengt een vocabulair voor het representeren van geospatiale data. Hiervoor hanteert het een architectuur (zie Figuur 1) die één hoofd-klasse bevat, zijnde “SpatialObject”. Hierbij zijn er twee andere klassen die hiervan overerven, namelijk “Feature” en “Geometry”. Het is belangrijk te weten dat een “Feature” object een “Geometry” object moet bevatten. Verder is een “Geometry” voorgesteld aan de hand van een “GML literal” of een “WKT literal” [7].

Bij GeoSPARQL is het belangrijk dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen topologische functies en niet-topologische functies. De topologische functie beschrijven de relaties tussen objecten (bijvoorbeeld of een object in

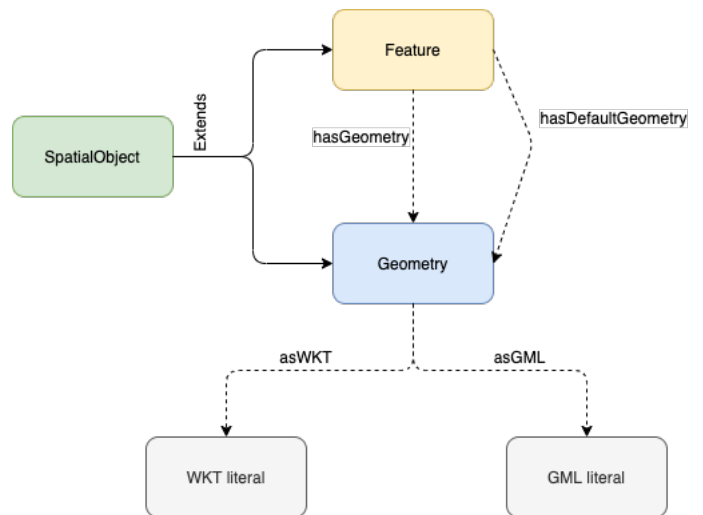

Fig. 1
VEREENVOUDIGD DIAGRAM VAN DE GEOSPARKL KLASSEN
“FEATURE” EN “GEOMETRY” MET SOMMIGE PROPERTIES (FIGUUR
GEBASEERD OP [8]).

een ander object ligt), terwijl de niet-topologische functies gevarieerder zijn (bijvoorbeeld de afstand tussen twee objecten geven).

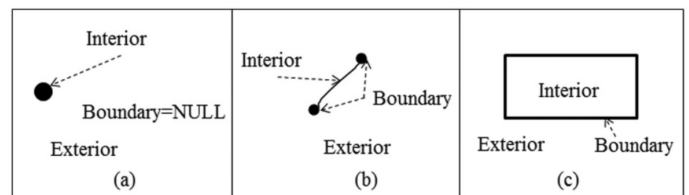

Fig. 2
SPATIALE OBJECTEN MET HUN *interior*, *boundary* EN *exterior*: (A)
EEN PUNT; (B) EEN LIJN; (C) EEN VLAKE. FIGUUR VAN [9].

Voor de beschrijving van topologische relaties gebruikt GeoSPARQL het DE-9IM (= *Dimensionally Extended Nine-Intersection*) model. Dit model is een 3x3 matrix waarbij de *interior*, *boundary* en *exterior* van het ene spatiale object vergeleken wordt met deze van het andere spatiale object. De betekenis van *interior*, *boundary* en *exterior* is verduidelijkt in Figuur 2. De 3x3 matrix voor twee objecten “a” en “b” is van de volgende vorm [9]:

$$DE - 9IM(a, b) = \begin{bmatrix} \dim(I(a) \cap I(b)) & \dim(I(a) \cap B(b)) & \dim(I(a) \cap E(b)) \\ \dim(B(a) \cap I(b)) & \dim(B(a) \cap B(b)) & \dim(B(a) \cap E(b)) \\ \dim(E(a) \cap I(b)) & \dim(E(a) \cap B(b)) & \dim(E(a) \cap E(b)) \end{bmatrix}$$

Ten slotte voorziet GeoSPARQL ook een functionaliteit voor het herschrijven van een query. Deze is nodig wanneer een topologische functie gebruikt wordt als predicaat. Dit is nodig omdat dit enkel als predicaat kan bestaan wanneer dit al uitgerekend is op de server. Dit wordt niet verder

aangehaald in deze masterproef, aangezien de filtering op de client gebeurt, dus kan er niet uitgegaan worden van berekeningen op de server. Een ander argument om niet uit te gaan van deze berekening op de server is dat de data van verschillende bronnen kunnen komen. Dit is dus niet bruikbaar om a priori door één bron uitgerekend worden [7].

III. IMPLEMENTATIE

Bij de implementatie van de GeoSPARQL-functionaliteiten is gebruik gemaakt van Comunica. Hier is een actor aangemaakt die de GeoSPARQL *query engine* zal instantiëren. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de *library* “sparqlalgebras” om de SPARQL query om te vormen naar SPARQL algebra. Bovendien wordt “sparqlee” gebruikt om deze SPARQL algebra correct uit te voeren. Met andere woorden, “sparqlee” is een *expression evaluator*. Bij deze implementatie zijn de effectieve GeoSPARQL-functionaliteiten dus geïmplementeerd binnen “sparqlee”.

Om de datastructuur van GeoSPARQL te respecteren (zie Figuur 1) is gebruik gemaakt van GeoJSON. Dit is een vaker gebruikt formaat dat ondersteuning biedt voor zowel “Geometry” als “Feature” objecten. Om nu van een “WKT literal” naar GeoJSON te kunnen overgaan, wordt gebruik gemaakt van Terraformer.

Het volgende probleem is het oplossen van de topologische- en niet-topologische functies. Hiervoor gebruikt men “Turf.js”. Turf voorziet vele methoden die gebruikt kunnen worden om berekeningen te doen met geospatiale objecten. Daarnaast heeft Turf ook enkele *build in* functies (zoals “booleanContains”) die rechtstreeks gebruikt kunnen worden. Naast het functionele is Turf zo een goede keuze omdat het een grote *community* heeft, waardoor bugs snel gedetecteerd worden. Bovendien is Turf modulaair geprogrammeerd, waardoor slechts de kleine modules die benodigd zijn, ingeladen moeten worden.

Het laatste probleem om een werkende implementatie van GeoSPARQL te bekomen, is het probleem van de verschillende projecties. Dit wordt opgelost dankzij “Proj4js”. Proj4 is een *library* die zorgt voor de transformatie van coördinaten in het ene referentiesysteem naar coördinaten van het andere referentiesysteem.

Nu een werkende implementatie van GeoSPARQL ter beschikking is, blijft nog één implementatie onafgewerkt. Dit is een testomgeving voor het controleren welke “Linked Data publicatie”-interfaces uitgebreid kunnen worden met GeoSPARQL-functionaliteiten. Hiervoor is gebruik gemaakt van de “jQuery Widget” van Comunica. Deze voorziet een grafische interface, waarbij het mogelijk is om de query voortdurend aan te passen, alsook de bronnen die gebruikt worden bij deze query. Ook zal deze grafische interface zowel het bekomen resultaat visualiseren als logs weergeven. Deze logs is het meest interessante deel om deze masterproef af te toetsen. Aan de hand van deze logs kan gecontroleerd worden hoe alles intern in zijn werk gaat.

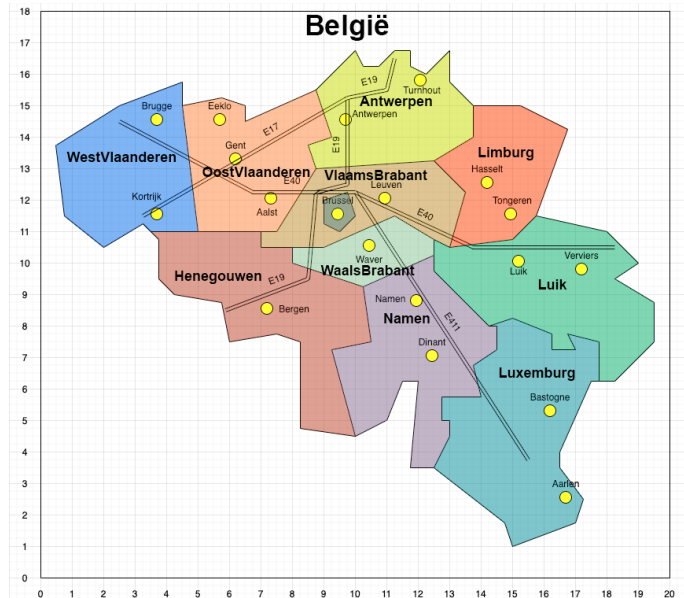

Fig. 3
TESTSET VOOR HET TESTEN VAN DE VERSCHILLENDE BRONNEN.

IV. INTERFACES

Alvorens de verschillende interfaces getest kunnen worden is het nodig om een gepaste use case te hebben. Vanwege de bekendheid is ervoor gekozen om België als use case te nemen voor het testen. Hierbij is een oppervlakige tekening van België gemaakt, die te zien is in Figuur 3. Deze tekening is gemaakt in een aangepaste schaal. Verder is deze tekening identiek (op vlak van coördinaten) aan de bijhorende dataset, die terug te vinden is op GitHub Gist¹. Deze dataset is opgesplitst in vijf verschillende bestanden (namelijk: “land”, “gewest”, “provincie”, “weg” en “stad”) zodat deze dataset bruikbaar is voor het verifiëren dat gefedereerd queryen nog steeds mogelijk is.

De eerste bron die gecontroleerd wordt is de “data dump”. Deze wordt ook gebruikt als baseline, omdat dit de eenvoudigste vorm is. Bij de “data dump” wordt de volledige dataset gedownload op de client. Op deze manier kan de client de filtering volledig uitvoeren.

De tweede bron is de “TPF interface”. Hierbij zal een server de bestanden met data beheer en antwoorden op aanvragen. Bij het queryen zal de query opgedeeld worden in verschillende *triple pattern fragments*, zodat de server zelf kan beslissen om geen overbodige informatie mee te sturen. Vervolgens zal de client deze gegevens joinen, zodat hij uiteindelijk het geheel kan filteren om zo de correcte resultaten te kunnen weergeven.

De derde bron is het “SPARQL endpoint”. Deze is met zekerheid de moeilijkste. Deze bron heeft zelf de mogelijkheid om SPARQL queries op te lossen, maar deze ondersteunt zelf geen GeoSPARQL. Het is dus niet mogelijk om de GeoSPARQL query in zijn geheel door te sturen naar het “SPARQL endpoint” (bovendien zou gefedereerd

¹<https://gist.github.com/dreeki/e48bbe533a4b1191045b3652ff2c9c81>

queryen niet mogelijk zijn moest het “SPARQL endpoint” de query volledig zelf uitwerken). Dit probleem wordt aangepakt door de query te overlopen over zijn individuele RDF-triples. Zo zal de *query engine* eerst een “count” query maken om te weten waar het kleinste mogelijke patroon is. Dit is nodig om een goede performantie te bekomen. De tweede stap is het effectief ophalen van dit kleinste patroon. Dit wordt meerdere malen herhaald tot de volledige query verwerkt is. Zo wordt het geheel opnieuw gejoined op de client, zodat hier wederom de filtering kan gebeuren.

V. CONCLUSIE

Om te antwoorden op de vraag welke “Linked Data publicatie”-interfaces uitgebreid kunnen worden met GeoSPARQL-functionaliteiten door de filtering op de client uit te voeren, moeten de resultaten van voorheen geïnterpreteerd worden.

Zo is het mogelijk om dit te doen bij “data dumps” doordat de client de volledige dataset downloadt en deze vervolgens filtert. Bij “TPF interfaces” is dit ook mogelijk, door de verschillende *triple pattern fragments* te joinen op de client. Dit resultaat kan zo ook weer gefilterd worden. Zelfs bij een “SPARQL endpoint” is dit mogelijk door bij de bron te tellen hoeveel resultaten er zijn voor elk RDF-triple van de query. Hierbij wordt het kleinste patroon opgehaald en gejoined op de client. Ook dit resultaat wordt opnieuw gefilterd op de client.

REFERENCES

- [1] Berners-Lee, Tim and Hendler, James and Lassila, Ora *The semantic web*, Scientific american, vol. 284, no. 5, pp. 3443, 2001.
- [2] Berners Lee, Tim *Linked Data*, 2006.
- [3] Lassila, Ora and Swick, Ralph R and others *Resource description framework (RDF) model and syntax specification*, 1998.
- [4] Heath, Tom and Bizer, Christian *Linked data: Evolving the web into a global data space*, Synthesis lectures on the semantic web: theory and technology, vol. 1, no. 1, pp. 1136, 2011.
- [5] Harris, Steve and Seaborne, Andy *SPARQL 1.1 Query Language*, World Wide Web Consortium, 2013.
- [6] Taelman, Ruben and Van Herwegen, Joachim and Vander Sande, Miel and Verborgh, Ruben *Comunica: a modular SPARQL query engine for the web*, in International Semantic Web Conference. Springer, 2018, pp. 239255.
- [7] *Open Geospatial Consortium*, URL: <https://ogc.org>
- [8] *GeoSPARQL support: What is GeoSPARQL*, URL: <http://graphdb.ontotext.com/documentation/standard/geosparql-support.html>
- [9] Shen, Jingwei and Chen, Min and Liu, Xintao *Classification of topological relations between spatial objects in two-dimensional space within the dimensionally extended 9-intersection model*, Transactions in GIS, vol. 22, no. 2, pp. 514541, 2018.